

पैयूँ गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ४

संख्या: ३

मिति: २०७८/०७/१७

भाग-२

पैयूँ गाउँपालिका

कृषि सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन कार्यविधि - २०७८

प्रस्तावना :

कृषि उत्पादन र उत्पादत्वमा वृद्धि गर्नका लागि गाउँपालिकाको कृषि क्षेत्रको व्यवसायिककरणमा सहयोग पुर्याउन पैयूँ गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको कृषि शाखाको वार्षिक स्वीकृत बजेटमा समावेश भएका कार्यक्रम संचालनलाई पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउनको लागि वाञ्छनीय भएकाले पैयूँ गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ।

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यो कार्यविधिको नाम "कृषि सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७८" रहेको छ।
- ख) यो कार्यविधि पैयूँ गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले स्वीकृत गरेको मितिदेखि लागू हुनेछ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

१. "कार्यालय" भन्नाले पैयूँ गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्नेछ।
२. "बडा कार्यालय" भन्नाले पैयूँ गाउँपालिका अन्तर्गतका ७ वटै वडा कार्यालयहरूलाई सम्झनु पर्नेछ।
३. "शाखा" भन्नाले पैयूँ गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको कृषि विकास शाखा र पशु सेवा शाखालाई सम्झनु पर्नेछ।
४. "अध्यक्ष" भन्नाले पैयूँ गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्नेछ।
५. "उपाध्यक्ष" भन्नाले पैयूँ गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्झनु पर्नेछ।
६. "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले पैयूँ गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्नेछ।
७. "शाखा प्रमुख" भन्नाले पैयूँ गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, कृषि शाखा वा पशु सेवा शाखा प्रमुखलाई सम्झनु पर्नेछ।

८. “मूल्याङ्कन तथा छनौट समिति” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिमको दफा ५ को उपदफा (१) बमोजिमको समितिलाई सम्झनु पर्नेछ।
९. “कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय” भन्नाले कृषि व्यवसाय तथा पशुपन्छी पालन व्यवसाय, कृषि तथा पशुपन्छी जन्य वस्तुको उत्पादन, बजारीकरण गर्ने “व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७८” बमोजिम दर्ता भएको व्यवसायलाई सम्झनु पर्नेछ।
१०. “अनुदान” भन्नाले कृषि तथा पशुपन्छीमा युवा कार्यक्रम कार्यान्वयन अन्तर्गत कृषि, मत्स्य र पशुपन्छी पालन सम्बन्धी उत्पादन, उत्पादन वृद्धिका लागि प्रयोग हुने औजार उपकरणहरू प्रशोधन, मूल्य अभिवृद्धि, बजारीकरण लगायतका कार्यहरूमा अनुदान प्रदान गरिने नगद वा वस्तुगत सहयोगलाई सम्झनु पर्नेछ।
११. “अनुदानग्राही” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्ने युवा कृषक/उद्यमीलाई सम्झनु पर्नेछ।

३. कार्यक्रम संचालनको उद्देश्यहरू :

१. कृषि क्षेत्रको सम्भाव्य स्थानमा प्रवर्द्धन गरी बाली सगनतामा वृद्धि गरी जमिनको उत्पादकत्व वृद्धिमा सहयोग पर्याउने।
२. सुविधा अपुग भई कृषिको व्यवसायीकरण गर्न नसकेका कृषकहरूलाई व्यवसायमा सहयोग गरी खाद्यान्न, तरकारी, नगदे बाली खेती लगायत विभिन्न सम्भाव्य बालीहरूको खेती प्रवर्द्धनबाट उत्पादन र आय आर्जन वृद्धि गर्ने।
३. आधुनिक कृषि प्रविधि तथा उन्नत प्रविधिको प्रयोगबाट गुणस्तरीय कृषि उत्पादन गरी मूल्य अभिवृद्धि गर्ने।
४. खाद्यान्न, नगदे, तरकारी, फलफूल बाली उत्पादनमा आधुनिक प्रविधि र यान्त्रीकरणको प्रयोग गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने साथै उत्पादन लागत घटाउने।
५. कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण मार्फत स्वरोजगारी एवम् उत्साही युवाहरूलाई कृषि व्यवसायमा आकर्षित गर्ने।

४. कार्यक्रम कार्यान्वयन :

क) हाम्रा र राम्रा रैथाने बीउ विजन संरक्षण तथा उत्पादन कार्यक्रम/सिड बैंक

यो कार्यक्रम खाद्यान्न बाली धान, गहुँ, तथा मकैको रैथाने बीउ उत्पादनका लागि संचालन गरी पुरानो स्थानीय तथा रैथाने बीउ संरक्षण गर्ने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. यस गाउँपालिका भित्र रहेका रैथाने बीउविजन संरक्षणको लागि जिन बैंकको स्थापना शाखाले गर्नेछ।

ख) अदुवा तथा बेसार र कोदो बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम

यो कार्यक्रम अदुवा, बेसार र कोदो बाली उत्पादनका लागि संचालन गरी उत्पादन वृद्धि गर्ने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. इच्छुक कृषक/कृषक समूह/कृषि फर्म/कृषि सहकारी/कृषि कम्पनीहरूले उक्त कार्यक्रम गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालनको लागि २१ दिने प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गरिनेछ।
२. आवेदकले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदन र व्यवसायिक प्रस्तावना पेश गर्नुपर्नेछ।
३. कार्यक्रम संचालन हुने जग्गा धनी प्रमाण-पत्र वा लिजमा लिएको भएमा ५ वर्षे करारनामाको कागज हुनुपर्नेछ।
४. शाखा र वडा कार्यालयको प्रतिनिधिको उपस्थितिमा अनुगमन गरि प्रतिवेदनका आधारमा मूल्याङ्कन तथा छनौट समितिले आवेदक छनौट गरिनेछ।
५. छनौट भएका आवेदकहरूलाई कार्यक्रम लागत अनुमान/इष्टिमेट तयार पारी तोकिए बमोजिमको सम्झौता गरी ५०% लागत साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

ग) साना सिँचाई निर्माण तथा मर्मत कार्यक्रम

यो कार्यक्रम सिँचाई कुलो/नहर, सिँचाई टंकी, सिँचाई पाईप मर्मत तथा निर्माण गरी सिँचाईको सुविधा अपुग भई कृषिको व्यवसायीकरण गर्न नसकेका कृषकहरूलाई साना सिँचाई कार्यक्रम संचालनमा सहयोग गरी खाद्यान्न, तरकारी, फलफुल, नगदे बाली खेती लगायत विभिन्न सम्भाव्य बालीहरूको खेती प्रबर्द्धनबाट उत्पादन र आय आर्जन वृद्धि गर्ने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. कृषक समूह/कृषि फर्म/कृषि सहकारी/कृषि कम्पनीहरूले उक्त कार्यक्रम गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालनको लागि २१ दिने प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गरिनेछ।
२. आवेदकले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदन र सिँचाई योजनाको आधारभुत जानकारी सहितको प्रस्तावना पेश गर्नुपर्नेछ।
३. कृषक समूह/कृषि फर्म/कृषि सहकारीको हकमा दर्ता प्रमाणपत्र हुनुपर्नेछ।
४. कार्यक्रमबाट सिँचित हुने स्थानको जग्गा धनी प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपी वा लिजमा लिएको भएमा ५ वर्षे करारनामाको कागज हुनुपर्नेछ।
५. शाखा र वडा कार्यालयको प्रतिनिधिको उपस्थितिमा अनुगमन गरि प्रतिवेदनका आधारमा मूल्याङ्कन तथा छनौट समितिले आवेदक छनौट गरिनेछ।
६. सिँचाई योजना संचालनको लागि कम्तिमा पनि १० रोपनी क्षेत्रफल वा कम्तिमा पनि ७ जना भन्दा बढी लाभान्वित घरधुरी हुनुपर्नेछ। साथै एक जनाको हकमा कम्तिमा ५ रोपनी भन्दा माथि भएमा सुविधा प्राप्त गर्न बाधा पर्ने छैन।
७. छनौट भएका आवेदकहरूलाई कार्यक्रम लागत अनुमान/इष्टिमेट तयार पारी तोकिए बमोजिमको सम्झौता गरी १५% लागत साझेदारीमा नगद वा जीन्सी जनसहभागीता हुनुपर्नेछ। साथै ४% कन्टिजेन्सी कट्टा गरी अनुदान रकम भुक्तानी दिईनेछ।

घ) भकारो सुधार कार्यक्रम

यो कार्यक्रम गाईभैसीबाट प्राप्त हुने पिसाब र गोबरलाई व्यवस्थित तरिकाले संकलन गरी खाद्यान्न, तरकारी, फलफुल, नगदे बाली खेती लगायत विभिन्न बालीहरूको उत्पादन वृद्धि गर्ने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. इच्छुक कृषक/कृषि समूह उक्त कार्यक्रम गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालनको लागि २१ दिने प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गरिनेछ।
२. आवेदकले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदन र कार्यक्रमको प्रस्तावना पेश गर्नुपर्नेछ।
३. शाखा र वडा कार्यालयको प्रतिनिधिको उपस्थितिमा अनुगमन गरि प्रतिवेदनका आधारमा मूल्याङ्कन तथा छनौट समितिले आवेदक छनौट गरिनेछ।
४. भकारो सुधारका लागि ५०% लागत सहभागितामा गाउँपालिकाले ७,५००।— अनुदान रकम उपलब्ध गराउनेछ।
५. छनौट भएका आवेदकहरूलाई कार्यक्रम लागत अनुमान/इष्टिमेट तयार पारी तोकिए बमोजिमको सम्झौता गरी ५०% लागत साझेदारीमा अनुदान रकम भुक्तानी दिईनेछ।

ङ) कृषि यान्त्रिकीकरण वितरण कार्यक्रम

यो कार्यक्रम कृषि यान्त्रिकीकरणको प्रयोग गरी कृषकको लागत न्यूनिकरण गर्ने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. इच्छुक कृषक/कृषक समूह/कृषि फर्म/कृषि सहकारी/कृषि कम्पनीहरूले उक्त कार्यक्रम गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालनको लागि २१ दिने प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गरिनेछ।
२. आवेदकले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदन र कार्यक्रमको प्रस्तावना पेश गर्नुपर्नेछ।
३. कार्यक्रम संचालन हुने जग्गा धनी प्रमाण-पूर्जा वा लिजमा लिएको भएमा ५ वर्षे करारनामाको कागज हुनुपर्नेछ।

४. शाखा र वडा कार्यालयको प्रतिनिधिको उपस्थितिमा अनुगमन गरि प्रतिवेदनका आधारमा मूल्याङ्कन तथा छनौट समितिले आवेदक छनौट गरिनेछ।
५. शिलबन्दी दरभाउ मार्फत खरिद प्रकृया अगाडी बढाइनेछ।
६. ५०% कृषकले व्यहोर्ने रकम छनौट भएका कृषकहरूले गाउँपालिकाको बैंक खातामा रकम जम्मा गरेको बैंक भौचरका आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ।

च) बाली कटानी कार्यक्रम

यो कार्यक्रम पैयूँ गाउँपालिका भित्रको खाद्यान्न बाली, तरकारी बाली, फलफुलबालीको उत्पादनको तथ्याङ्क लिने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. इच्छुक कृषकले बाली लगाएको बालीको क्षेत्र अनुसार खाद्यान्न बाली, तरकारी बाली, फलफुलबालीको तथ्याङ्क लिनुपर्नेछ।
२. आवेदकले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
३. यस कार्यक्रममा सहभागी भएका कृषकहरूको बालीको तथ्याङ्क संकलन गर्दा निज कृषकको बालीमा हुने क्षति वापत प्रति नमुना रु. ५००।— का दरले उपलब्ध गराइनेछ।
४. तथ्याङ्क संकलन गर्ने प्राविधिकले गाउँपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

छ) कृषि तथा पशुपन्छी तथ्याङ्क प्रोफाईल तयार कार्यक्रम

यो कार्यक्रम पैयूँ गाउँपालिका भित्रको कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. गाउँपालिका भित्रका वडागत तथ्याङ्क समेटिएको प्रोफाईल तयार पारिनेछ।
२. तथ्याङ्क संकलन कर्ता कृषि वा पशु सेवा प्राविधिक हुनुपर्नेछ।
३. तथ्याङ्क संकलन गर्दा वडामा कम्तिमा कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी जानकार २५ जना कृषक छनौट गरी तथ्याङ्क लिनुपर्नेछ।
४. तथ्याङ्क संकलन गर्दा सहभागीहरूलाई स्टेसनरी र खाजा खर्च उपलब्ध गराइनेछ।
५. तथ्याङ्क संकलन भइसकेपछी वडा समितिबाट प्रमाणीत गरी गाउँपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ।
६. सम्बन्धित शाखाले सबै वडाको तथ्याङ्क कम्पाईल गरी सकेपछी कार्यपालिकाबाट प्रमाणीत गराउनुपर्नेछ।
७. कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी तथ्याङ्क सहितको पुस्तक प्रकाशन गर्न सकिनेछ।

ज) फलफुल वर्ना वितरण कार्यक्रम

यो कार्यक्रम पैयूँ गाउँपालिका फलफुलबालीको उत्पादन वृद्धि गर्ने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. इच्छुक कृषक/कृषक समूह/कृषि फर्म/कृषि सहकारी/कृषि कम्पनीहरूले उक्त कार्यक्रम गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालनको लागि २९ दिने प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गरिनेछ।
२. आवेदकले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
३. कार्यक्रम संचालन हुने जग्गा धनी प्रमाण-पत्र वा लिजमा लिएको भएमा ५ वर्षे करारनामाको कागज हुनुपर्नेछ।
४. फलफुल वर्ना १० वटा भन्दा बढी माग गर्ने आवेदकले खाडल सहितको फोटो पेश गर्नुपर्नेछ।
५. फलफुल वर्ना ५०% अनुदानमा मागको आधारमा फलफुल वर्ना उपलब्ध गराइनेछ।

झ) बाली संरक्षण कार्यक्रम

यो कार्यक्रम पैयूँ गाउँपालिकामा विभिन्न बालीको रोग किरा नियन्त्रण गरी उत्पादन वृद्धि गर्ने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. यो कार्यक्रम विभिन्न बालीमा लाग्ने रोग किरा नियन्त्रण गर्ने विषादी साथै अन्य विषादी छर्नका लागि प्रयोग गरिने औजार उपकरण वितरण गरिनेछ।

२. मागको आधारमा विषादी तथा उपकरणहरु उपलब्ध गराइनेछ।

ज) बेमौसमी तरकारी उत्पादन प्रवर्द्धनको लागि प्लाष्टिक टनेल वितरण कार्यक्रम

यो कार्यक्रम बेमौसमी तरकारी बाली उत्पादन गरी कृषकको आय आर्जन गर्ने उद्देश्यले संचालन गरिनेछ।

१. इच्छुक कृषक/कृषक समूह/कृषि फर्म/कृषि सहकारी/कृषि कम्पनीहरुले उक्त कार्यक्रम गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालनको लागि २१ दिने प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गरिनेछ।
२. आवेदकले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदन र कार्यक्रमको प्रस्तावना पेश गर्नुपर्नेछ।
३. कार्यक्रम संचालन हुने जग्गा धनी लालपुर्जा प्रमाण-पत्र वा लिजमा लिएको भएमा ५ वर्षे करारनामाको कागज हुनुपर्नेछ।
४. शाखा र वडा कार्यालयको प्रतिनिधिको उपस्थितिमा अनुगमन गरि प्रतिवेदनका आधारमा मूल्याङ्कन तथा छनौट समितिले आवेदक छनौट गरिनेछ।
५. छनौट भएका आवेदकले छनौट भए पश्चात बाँस/मेटलको टनेल घर निर्माण कार्य सम्पन्न गरेको कृषक सहितको फोटो पेश गर्नुपर्नेछ।

ट) कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा मूल्याङ्कन

१. कार्यक्रममा प्रस्ताव प्राप्त आवेदकको अनुगमन, साथै छनौट भएका कार्यक्रमको कार्यसम्पन्नको अनुगमन गर्ने पदाधिकारीहरुको अनुगमन भत्ता वापत खर्च गर्न सकिनेछ।
२. मुल्याङ्कन तथा छनौट समितिका पदाधिकारीहरुको बैठक भत्ता वापत खर्च गरिनेछ।

५. कार्यक्रम मूल्याङ्कन तथा छनौट समिति :

१. कार्यक्रम संचालनको लागि प्राप्त निवेदनहरुको मुल्याङ्कन तथा छनौट गर्न देहाय बमोजिमको ७ सदस्यीय समिति गठन हुनेछ।

(क)	गाउँपालिका अध्यक्ष	संयोजक
(ख)	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	सदस्य
(ग)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको १ जना अधिकृत प्रतिनिधि	सदस्य
(घ)	कृषि तथा सहकारी समितिको संयोजक वा निजले तोकेको १ जना प्रतिनिधि	सदस्य
(ङ)	लेखा प्रमुख वा निजले तोकेको १ जना प्रतिनिधि	सदस्य
(च)	पशुसेवा शाखाको १ जना प्रतिनिधि	सदस्य
(छ)	कृषि शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

२. उक्त समितिले बैठकमा बढीमा दुई जना सम्बन्धित विषयसंग सम्बन्धित कर्मचारीलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

६. कार्यक्रम मूल्याङ्कनको मापदण्ड:

मिनी टिलर वितरण कार्यक्रम

क्र.सं.	मूल्याङ्कन आधार	अंकभार	कैफियत
१.	खाद्यान्न तथा तरकारी बालीको हकमा जग्गाको क्षेत्रफल अनुसार १५-५० रोपनी सम्म	५०	
	क) खाद्यान्न बाली प्रति रोपनी	१	
	ख) तरकारी बाली प्रति रोपनी	२	

	ग)	फलफुल खेति प्रति रोपनी	२	
२.	रोजगारीको सिर्जना		१०	
	क)	१ जना	५	
	ख)	२ जना	१०	
३.	लाभान्वित घरधुरी संख्या		१५	
	क)	५ घरधुरी लाभान्वित	५	
	ख)	१० घरधुरी लाभान्वित	१०	
	ग)	१५ घरधुरी लाभान्वित	१५	
४.	अनुदानको अवस्था		१५	
	क)	अधिल्लो २ आ.व.मा अनुदान नपाएको	१५	
	ख)	अधिल्लो २ आ.व. मा अनुदान पाएता पनि क्षेत्र विस्तारको लागि	१०	
५.	नविनतम सोच (उत्पादन, बाझो जग्गामा खेति व्यवसायिक योजना) आदि		१०	
जम्मा अंकभार			१००	

कुटानी पिसानी मिल वितरण कार्यक्रम

क्र.सं.	मूल्याङ्कन आधार		अंकभार	कैफियत
१.	खाद्यान्न तथा तरकारी बालीको हकमा जग्गाको क्षेत्रफल अनुसार १५-२५ रोपनी सम्म		५०	
	क)	खाद्यान्न बाली प्रति रोपनी	२	
२.	रोजगारीको सिर्जना		१०	
	क)	१ जना	५	
	ख)	२ जना	१०	
३.	लाभान्वित घरधुरी संख्या		१५	
	क)	५ घरधुरी लाभान्वित	५	
	ख)	१० घरधुरी लाभान्वित	१०	
	ग)	१५ घरधुरी लाभान्वित	१५	
४.	अनुदानको अवस्था		१५	
	क)	अधिल्लो २ आ.व.मा अनुदान नपाएको	१५	
	ख)	अधिल्लो २ आ.व. मा अनुदान पाएता पनि क्षेत्र विस्तारको लागि	१०	
५.	नविनतम सोच (उत्पादन, बाझो जग्गामा खेति व्यवसायिक योजना) आदि।		१०	
जम्मा अंकभार			१००	

अदुवा, वेसार र कोदो प्रवर्द्धन कार्यक्रम

क्र.सं.	मूल्याङ्कन आधार		अंकभार	कैफियत
१.	खाद्यान्न बालीको हकमा जग्गाको क्षेत्रफल अनुसार १५-२५ रोपनी सम्म		५०	

	क)	हाल लगाएको खाद्यान्न बाली प्रति रोपनी	२	
२.	रोजगारीको सिर्जना		१०	
	क)	१ जना	५	
	ख)	२ जना	१०	
३.	लाभान्वित घरधुरी संख्या		१५	
	क)	५ घरधुरी लाभान्वित	५	
	ख)	१० घरधुरी लाभान्वित	१०	
	ग)	१५ घरधुरी लाभान्वित	१५	
४.	अनुदानको अवस्था		१५	
	क)	अधिल्लो २ आ.व.मा अनुदान नपाएको	१५	
	ख)	अधिल्लो २ आ.व. मा अनुदान पाएता पनि क्षेत्र विस्तारको लागि	१०	
५.	नविनतम सोच (उत्पादन, बाझो जग्गामा खेति व्यवसायिक योजना) आदि।		१०	
जम्मा अंकभार			१००	

प्लाष्टिक टनेल सिट वितरण कार्यक्रम

क्र.सं.	मूल्याङ्कन आधार		अंकभार	कैफियत
१.	तरकारी खेतिको अवस्था		३०	
	क)	आधा रोपनी	५	
		१ रोपनी	१०	
		२ रोपनी	२०	
		३ रोपनी भन्दा बढी	३०	
२.	रोजगारीको सिर्जना		१०	
	क)	१ जना	५	
	ख)	२ जना भन्दा बढी	१०	
३.	हाल भएको टनेल संख्या		३०	
	क)	प्रति संख्या ५ अंकभार	२५	
	ख)	५ वटा भन्दा बढी	३०	
४.	अनुदानको अवस्था		१०	
	क)	अधिल्लो २ आ.व.मा अनुदान नपाएको	१०	
	ख)	अधिल्लो २ आ.व. मा अनुदान पाएता पनि क्षेत्र विस्तारको लागि	५	
५.	सिँचाईको व्यवस्था		१०	
	क)	सिँचाईको राम्रो व्यवस्था भएको	१०	
	ख)	सिँचाईको व्यवस्था हुन सक्ने	५	
६.	नविनतम सोच (उत्पादन, व्यवसायिक योजना, बजार योजना) आदि।		१०	

जम्मा अंकभार		१००	
साना सिँचाई कार्यक्रम			
क्र.सं.	मूल्याङ्कन आधार	अंकभार	कैफियत
१.	सिँचाईका लागि पानीको स्रोतको सुविधा	१०	
	क) बाह्रै महिना सिँचाईको लागि पानीको स्थायी स्रोत भएको	१०	
	ख) मौसमी (६ महिना भन्दा कम) सिँचाई लागि पानीको स्रोत भएको	५	
२.	सिँचित क्षेत्रफल	३०	
	क) ३० रोपनी भन्दा बढी सिँचित हुने भएमा	३०	
	ख) १५-२५ रोपनी भन्दा कम सिँचित हुने भएमा	२५	
	१५ रोपनी भन्दा कम सिँचित हुने भएमा	१५	
३.	लाभान्वित घरधुरी संख्या	२०	
	क) २० भन्दा बढी घरधुरी लाभान्वित	२०	
	ख) १०-१५ घरधुरी लाभान्वित	१५	
	ग) ५ घरधुरी लाभान्वित	१०	
	घ) ५ घरधुरी भन्दा कम लाभान्वित	५	
४.	निर्माण हुने सिँचाई संरचनाको स्थिति	३०	
	क) सिँचाई सुविधा नभएको जग्गा	१५	
	ख) अधिल्लो २ आ.व. मा अनुदान पाएता पनि क्षेत्र विस्तारको लागि	१०	
५.	नविनतम सोच (उत्पादन, बाझो जग्गामा खेति व्यवसायिक योजना) आदि।	१०	
जम्मा अंकभार		१००	

भकारो सुधार कार्यक्रम

क्र.सं.	मूल्याङ्कन आधार	अंकभार	कैफियत
१.	पशु संख्या (माउ) (प्रति पशु १० अंकभार)	४०	
	क) १ वटा सम्म	१०	
	ख) २ वटा सम्म	२०	
	ग) ३ वटा सम्म	३०	
	घ) ४ देखि माथी	४०	
२.	पशु संख्या (बच्चा) (प्रति पशु ५ अंकभार)	२०	
	क) १ वटा सम्म	५	
	ख) २ वटा सम्म	१०	
	ग) ३ वटा सम्म	१५	
	घ) ४ देखि माथी	२०	

	अनुदानको अवस्था	२०	
३.	क) अधिल्लो २ आ.व. मा अनुदान लिएको	१०	
	ख) अधिल्लो २ आ.व. मा अनुदान नलिएको	२०	
४.	नविनतम सोच (उत्पादन, व्यवसायिक योजना) आदि	२०	
जम्मा अंकभार		१००	

७. विविध :

१. यस कार्यविधिको प्रयोगमा कुनै द्विविधा भएमा गाउँपालिकाको कार्यालयको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

२. गाउँपालिकाको कृषि शाखाबाट अनुदान प्राप्त कृषकहरूले काम नगर्ने अनुदानग्राहीलाई गाउँपालिकाले अनुदान रकम रोक्का गर्न सक्नेछ । यस कार्यविधि अनुसार अनुदानको दुरुपयोग गरेमा अनुदानग्राहीलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गरी असुल उपर गरिनेछ ।

८. **बाधा अडकाउ फूकाउ** : यस कार्यविधि कार्यान्वयन सम्बन्धमा कुनै द्विविधा भएमा सोको निरूपण गाउँपालिकाले गर्नेछ । साथै यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयहरू यसै बमोजिम तथा अन्य विषयहरू प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछन् ।

९. **संशोधन** : यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्न सक्नेछ ।

आज्ञाले,
केशव लामिछाने
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत